

دانش زبانی

گسترش واژه

جمله + زیبا → جمله‌ی زیبا

دانش آموزان ماهر → دانش آموزان ماهر
به نمونه‌های زیر، توجه کنید:

راه + مناسب = راه مناسب

مکان + نامن / خطرناک = مکان نامن یا خطرناک

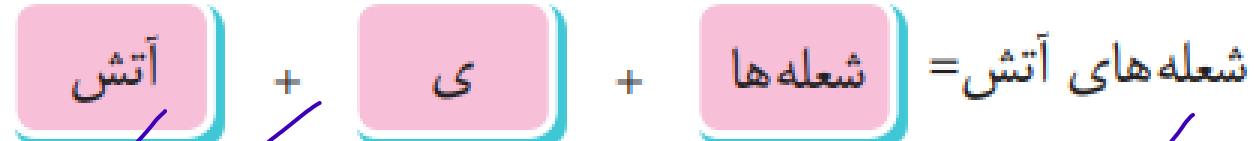
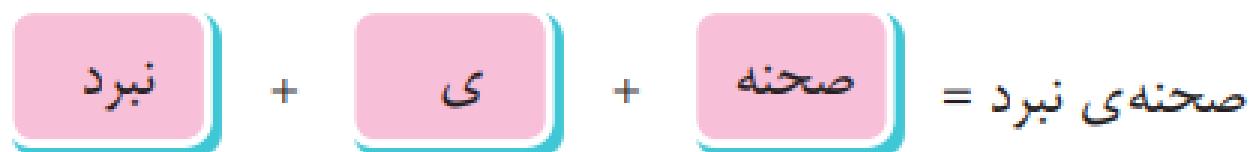
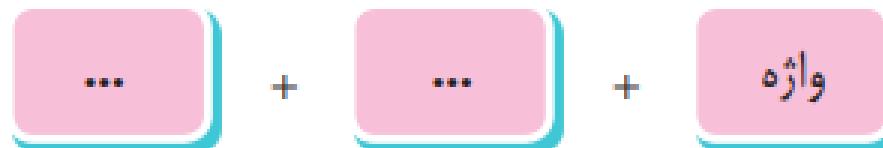
شجاعت + اخلاقی = شجاعت اخلاقی

لانه + زیبا = لانه‌ی زیبا

ترکیبات اضافی: ظاهض با اضافه کردن اسم به این دیگر، ترتیب جدیدی ساخته می‌شود.

سازنامه + فردوس → سازنامه‌فردوس
سرانجام + کار سے → سرانجام کار

حالا با توجه به نمودار زیر، در گروه، گفت و گو کنید.

حنطیم که در پایان واژه‌ای حرف صدادار قرار داشته باشد و برای ترکیب با املکه‌ای نیاز به اضافه کردن حرف صدادار است → باشد / اینه دو حرف صدادار در کنار هم قرار می‌گیرند، لز لز میانجی استفاده می‌کنیم

گاهی می‌توانیم با افزودن یک یا چند واژه به یک واژه‌ی دیگر، عبارت‌ها و ترکیب‌های جدیدی ایجاد کنیم.

گوش کن و بگو

قصه‌ی «صدای سکه» را با دقّت گوش دهید و سپس درباره‌ی پرسش‌های زیر، گفت و گو کنید.

پرسش‌ها

- ۱ داستان با چه جمله‌هایی آغاز شده بود؟ می‌بود / می‌بود غیر از خدا... - سال‌ها پس مردی بود...
- ۲ این داستان در چه مکان‌هایی اتفاق افتاده است؟ بازار، جنگل
- ۳ هنگام شکستن هیزم‌ها توسط هیزم‌شکن، مردی که به دنبال او بود، چه می‌گفت؟ او
- ۴ هیزم‌شکن چه تصوّری درباره‌ی مرد بیکار داشت؟ او (لوانه‌ارت - چون وقئی او ضربه می‌زند، مرد بیکار "آن" می‌شود).

۵

چرا مرد بیکار از هیزمشکن تقاضای مزد کرد؟ ~~مگر می کرد شریک او شده~~

۶

چرا مرد بیکار، هیزمشکن را نزد قاضی برداشت ~~خواست لذتوث طایت~~ کند که ~~چنانی از زلزله باز از زاده است~~.

۷

قاضی پس از شنیدن سخنان آن مرد، از هیزمشکن خواست تا چه چیزی را به او بدهد؟ ~~سلکه هارا~~

۸

پس از آنکه قاضی سکه ها را بر زمین ریخت، مرد بیکار چه گفت؟ ~~صدای سکه~~، ~~مگر می شود بعنوان فرد~~
~~صدای را برداشت~~.

۹

قاضی در پاسخ به پرسش مرد بیکار، که چرا به جای سکه باید صدای سکه نصیب او شود،

چه گفت؟ ~~اگر برای تسلیت هنوزم فعطاه نشیدی، پس فردش می شود صدای سکه~~، ~~برو با همای سلکه هرچه~~
~~میفوهی بخز~~

۱۰

محتوای این داستان، با کدام ضربالمثل، تناسب ندارد؟

(الف) برو کار می کن، مگو چیست کار.

(ب) مُزد آن گرفت جان برادر که کار کرد.

(ج) از گوزه همان بُرون تراود که در اوست.

(د) نابرده رنج، گنج میسر نمی شود.